

Obsah

1. Základní pojmy z hospodářské politiky	3
1.1 Co je to hospodářská politika	4
1.2 Nositelé hospodářské politiky	6
1.3 Nástroje hospodářské politiky	8
1.3.1 Vztahy mezi nástroji a cíli	9
1.3.2 Provádět hospodářskou politiku či nikoliv	10
1.4 Cíle hospodářské politiky	11
1.4.1 Hierarchie cílů hospodářské politiky	11
1.4.2 Maximalizace společenského blahobytu	11
1.4.3 Základní společenské cíle	12
1.4.4 Jaký je hlavní tradiční cíl hospodářské politiky	14
1.4.5 Ekonomické cíle hospodářské politiky	14
② 1.4.6 Nezaměstnanost	16
② 1.4.7 Inflace	18
1.4.8 Vnější cíle hospodářské politiky	22
1.4.9 Vztah mezi cíli hospodářské politiky	27
1.4.10 Vztah mezi vnitřními a vnějšími cíli	29
Dodatek	34
Odpovědi ke cvičením	38
2. Makroekonomické hospodářské politiky	45
② 2.1 Fiskální politika	46
2.1.1 Definice, cíle a nositelé fiskální politiky	46
2.1.2 Nástroje fiskální politiky	47
2.1.3 Typy rozpočtových deficitů	50
2.1.4 Makroekonomické důsledky rozpočtového deficitu	51
2.2 Monetární politika	54
2.2.1 Definice a cíle monetární politiky	54
2.2.2 Nositelé monetární politiky	55
2.2.3 Nástroje monetární politiky	58
2.2.4 Inflační cílování	61
2.3 Vnější hospodářská politika	63
2.3.1 Definice, cíle a nositelé vnější hospodářské politiky	63
2.3.2 Východiska, zásady a problémy realizace VHP	63
2.3.3 Otevřenost ekonomiky	64
2.3.4 Nástroje vnější hospodářské politiky	64

2.3.5	Vyrovňovací mechanismy platební bilance	69
2.3.6	Mezinárodní ekonomické integrace a organizace	70
	Odpovědi ke cvičením	74

3. Oblasti působení hospodářské politiky 81

3.1	Strukturální politika	82
3.1.1	Struktura a strukturální změny	82
3.1.2	Strukturální krize	84
3.1.3	Základní oblasti a nástroje strukturální politiky	86
3.1.4	Teoretické přístupy ke strukturální politice	87
3.1.5	Typy strukturální politiky	89
3.2	Politika ochrany hospodářské soutěže	91
3.2.1	Formy omezování konkurence	93
3.2.2	Nástroje politiky hospodářské soutěže	97
3.2.3	Teoretické přístupy k politice ochrany hospodářské soutěže	99
3.3	Sociální politika	102
3.3.1	Funkce sociální politiky	103
3.3.2	Principy sociální politiky	103
3.3.3	Nástroje sociální politiky	104
3.3.4	Efektivnost sociální politiky	105
3.3.5	Pojetí sociální politiky	105
3.3.6	Teoretické přístupy k sociální politice	108
3.4	Politika rozdělování	109
3.4.1	Měření nerovnosti	109
3.4.2	Příčiny přerozdělování	111
3.4.3	Nástroje politiky rozdělování	112
3.4.4	Teoretická východiska politiky rozdělování	113
3.5	Politika zaměstnanosti	114
3.5.1	Cíle a nástroje státní politiky zaměstnanosti	115
3.5.2	Pasivní politika zaměstnanosti	118
3.5.3	Aktivní politika zaměstnanosti	119
3.6	Regionální politika	120
3.6.1	Motivy existence regionální politiky	121
3.6.2	Nástroje regionální politiky	122
3.6.3	Teoretická východiska regionální politiky a její pojetí	124
3.7	Politika ochrany životního prostředí	126
3.7.1	Ekonomické chápání životního prostředí	127
3.7.2	Ekologická politika	127
3.7.3	Nástroje ekologické politiky	129

3.7.4 Environmentální šetrnost	130
Odpovědi ke cvičením	133
4. Evropská unie	139
4.1 Evropská unie a historické mezníky	140
4.2 Proces rozšiřování EU	145
4.3 Perspektivy reálné konvergence	149
4.4 Evropské instituce	150
4.5 Reforma institucí Evropské unie	155
4.6 Pilíře a politiky Evropské unie	157
4.6.1 Společná obchodní politika	158
4.6.2 Společná zemědělská politika	158
4.6.3 Společná dopravní politika	159
4.6.4 Sociální politika	159
4.6.5 Regionální politika	160
4.6.6 Politika ochrany životního prostředí	161
4.6.7 Politika na podporu výzkumu a technologického rozvoje	161
4.6.8 Politika hospodářské soutěže	162
4.7 Hospodářská a měnová unie	163
4.8 Lisabonská strategie a pokus o její oživení	166
4.8.1 Krátkodobé a dlouhodobé důsledky a výzvy rozšíření EU	169
4.8.2 USA versus EU	169
4.8.3 Cesty k naplňování cílů Lisabonské strategie	170
4.8.4 Komentář na závěr	170
4.9 Nová Lisabonská strategie, ekonomické výzvy a zdravotní finančních toků	173
4.9.1 Jak lze využít lisabonského konceptu k vytvoření národní rozvojové strategie	175
4.10 Problém měnové integrace EU	177
4.10.1 Měnová koordinace v Evropské unii; cesty vedoucí k jednotné měně	177
4.10.2 Hospodářská a měnová unie (EMU) a euro; efekty EMU	180
4.10.3 Stabilita EMU a konvergence	181
4.10.4 Proces přizpůsobování podnikatelské sféry na podmínky EMU	186
4.10.5 Co by měla Česká republika učinit v přípravě na EMU	187
4.11 Co je nutné splnit na cestě k euru	189
4.11.1 Z jakých úkolů tedy budeme hodnoteni	190
Odpovědi ke cvičením	191
Vzorový test	197
Slovník pojmů	201
Literatura	203
Odkazy na statistická data	210